

เรื่อง ระดับภาษา

BY ครูแทน

การใช้ภาษาในการสื่อสาร ต้องคำนึงสิ่งใดบ้าง

?

อาชีพใดบ้าง

ที่ต้องคำนึงถึงการใช้ภาษา

หรือระดับของภาษาเป็นสำคัญ

?

ภาษาพูด	ภาษาเขียน
เหล่า	
คูหนั่ง	
เมีย	
หัว	
เจอ เจอะ	
มือถือ	
เค้า	

ภาษาพูด	ภาษาเขียน
ดิฉัน	
ฟัง	
เมื่อไหร่	
ดื่มัย	
อย่างงั้น	
แสดมภ์	
กิน	

หลังน้ำท่วม รัฐบาลเร่งรื้อฟื้นบ้านเมืองให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว

หลังน้ำท่วม รัฐบาลเร่งฟื้นฟูบ้านเมืองให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว

อาคารหลังนี้มีอายุประมาณ ๑๐๐ ปีแล้ว แต่โครงสร้างยังหนาแน่น

อาคารหลังนี้มีอายุประมาณ ๑๐๐ ปีแล้ว แต่โครงสร้างยังแน่นหนา

เนื่องจากกิจการค้าของเขาขาดทุน เขาก็ต้องปิดบริษัท

เนื่องจากกิจการค้าของเขาขาดทุน เขาจึงต้องปิดบริษัท

ของขวัญชิ้นนี้เป็นของกำนัล ฟังได้รับเมื่อวานนี้

ของขวัญชิ้นนี้เป็นของกำนัน เพิ่งได้รับเมื่อวานนี้

ภาษาที่เป็นแบบแผน

1

ระดับทางการ

2

ระดับกึ่งทางการ

ภาษาที่ไม่เป็นแบบแผน

3

ระดับภาษาปาก

ภาษา ๓ ระดับ

ภาษาระดับทางการ

ภาษาระดับกึ่งทางการ

ภาษาปาก

๑. ภาษาระดับทางการ

ภาษาระดับทางการ เป็นภาษาที่มีแบบแผนถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ชัดเจน สละสลวย สุภาพ เป็นภาษาที่ใช้ตรงไปตรงมา ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือยหรือเล่นคำเพื่อให้เกิดความแพรวพราวหรืออลังการ ใช้ทั้งในการเขียนและการพูด **มักใช้ในหน่วยงานราชการ หรือการบรรยาย อภิปราย ประชุมอย่างเป็นทางการ เขียนจดหมาย รายงานที่ประชุม คำสั่ง ประกาศ การเขียนข้อสอบอัตนัย บทความเชิงวิชาการ ตำราวิชาการ การร่างกฎหมาย เป็นต้น**

ตัวอย่าง

ภาษาระดับทางการ

“หากความตั้งใจดี และการประพฤติปฏิบัติที่ลงรอยเดียวกันในทางที่ดี ที่เจริญนี้ ยังมีพร้อมมูลในกายในใจของคนไทย ก็มั่นใจได้ว่าประเทศไทยจะ ดำรงมั่นคงอยู่ตลอดไปได้ จึงขอให้ท่านทั้งหลายในมหาสมาคมแห่งนี้ ทั้งประชาชน ชาวไทยทุกหมู่เหล่า ได้รักษาจิตใจและคุณธรรมนี้ไว้ให้เหนียวแน่น และถ่ายทอด ความตั้งใจดีนี้กันต่อไป อย่าให้ขาดสาย เพื่อให้ประเทศไทยของเราดำรงยืนยง อยู่ด้วยความร่มเย็นเป็นสุข ทั้งในปัจจุบันและภายหน้า”

(พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร
มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
เนื่องในวโรกาสทรงครองราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
ณ สี่หับญชร พระที่นั่งอนันตสมาคม วันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙)

กฎ ๓ ข้อ ทำข้อสอบผ่านฉลุย

- ✓ ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย หรือคำสั้น ๆ ห้วน ๆ หรือคำย่อ
- ✓ ไม่ใช้ภาษาแสลง ภาษาเฉพาะกลุ่ม หรือคำไม่สุภาพ
- ✓ ไม่ใช้ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น

กฎ ๓ ข้อ ทำข้อสอบผ่านฉลุย

๑. ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย หรือคำสั้น ๆ ห้วน ๆ หรือคำย่อ

- ตัวอย่าง
- **ใหญ่อกเนื้อสดพิเศษ** (ใช้คำสั้นๆ ห้วนๆ)
  - **เจ้าหน้าที่ได้ทำการเก็บศพผู้ตายวាយชนม์**
(ใช้คำฟุ่มเฟือย)

กฎ ๓ ข้อ ทำข้อสอบผ่านฉลุย

๒. ไม่ใช้ภาษาแสลง ภาษาเฉพาะกลุ่ม หรือคำไม่สุภาพ

- ตัวอย่าง - **สั่งตั้งเลขา อบต.** (ภาษาหนังสือพิมพ์)
- **ส้มเข้มมองแรงใส่เพื่อนข้างห้อง**
(ใช้ภาษาแสลง)

กฎ ๓ ข้อ ทำข้อสอบผ่านฉลุย

๓. ไม่ใช้ภาษาต่างประเทศโดยไม่จำเป็น

ตัวอย่าง - สินค้าชิ้นนี้ต้องอิมพอร์ตมาจากยุโรป

(แก้เป็น :

- โกด้นำนักท่องเที่ยวจีนชมวัดพระแก้ว

(แก้เป็น :

ข้อใดจำเป็นต้องใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ

- ก. นักศึกษาคนนี้ถูกจับได้ว่าก๊อปปี้งานวิทยานิพนธ์คนอื่น
- ข. วันอาทิตย์นี้ครอบครัวจะไปซื้อเฟอร์นิเจอร์ที่ห้างสรรพสินค้า
- ค. คุณพ่อเตรียมพาสปอร์ตเพื่อจะเดินทางไปต่างประเทศในอีก ๒ วัน
- ง. กีฬาอีสปอร์ตเป็นกีฬาประจำครอบครัวที่สร้างความสามัคคีให้กับทุก

คนในบ้าน

๒. ภาษาระดับกึ่งทางการ

ภาษาระดับกึ่งทางการ เป็นภาษากึ่งพูดกึ่งเขียน ลดความเคร่งครัดตามหลักไวยากรณ์ ลดความเป็นทางการลง เพื่อให้เกิดความใกล้ชิดยิ่งขึ้น ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร ส่วนใหญ่ใช้ในการประชุมกลุ่มหรือการอภิปรายกลุ่ม การพูดจากวิทยุ โทรทัศน์ ข่าวและบทความในหนังสือพิมพ์ การแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ หรือการติดต่อธุรกิจ เป็นต้น

ตัวอย่าง

ภาษาระดับกึ่งทางการ

“ปัญหาที่เกิดขึ้นกับโลกของเราทุกวันนี้ ส่วนใหญ่ก็ล้วนเกิดมาจากฝีมือของมนุษย์ด้วยกันเองทั้งนั้น เราจึงควรที่จะรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการดูแลรักษาโลกใบนี้ให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป ลองจินตนาการว่าถ้าหากเราทำลายธรรมชาติแบบนี้ต่อไปเรื่อยๆ เราคงอาจต้องซื้อออกซิเจนเอาไว้หายใจ”

กฎ ๓ ข้อ ทำข้อสอบผ่านฉลุย

ลักษณะภาษาระดับกึ่งทางการ

- ✓ ใช้รูปประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
- ✓ ใช้คำสรรพนามที่แสดงความคุ้นเคยได้ แต่ต้องสุภาพ

ตัวอย่าง -

-

กฎ ๓ ข้อ ทำข้อสอบผ่านฉลุย

ลักษณะภาษาระดับกึ่งทางการ

✓ ใช้คำศัพท์ที่ไม่เป็นทางการมากนักได้

ตัวอย่าง

-

-

“ผมเป็นคนไทย เป็นหน่วยหนึ่งของชาติไทยที่ยังอยู่ล้าหลังชาติอื่น
เขามาก การที่ออกมาเรียนก็เพื่อแสวงหาความเจริญก้าวหน้าให้แก่
เมืองไทย จุดหมายปลายทางของผมจึงอยู่ที่เมืองไทย”

ผู้พูดใช้ภาษาระดับใด

๑. ภาษาระดับทางการ

๒. ภาษาระดับกึ่งทางการ

๓. ภาษาปาก

๔. ถูกทั้งข้อ ๑ และ ๒

สรุปว่า ภาษาระดับกึ่งทางการ เป็นภาษาที่
ไม่เคร่งครัดตามหลักไวยากรณ์ มีการใช้ถ้อยคำ
ที่แสดงความคุ้นเคยเพื่อให้เกิดความใกล้ชิด
ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

๓. ภาษาปาก

ภาษาปาก เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารกับบุคคลที่สนิทกัน เช่น
สามีภรรยา บุคคลในครอบครัว เพื่อนสนิท อาจมีภาษาถิ่น
คำแสลง มีคำหยาบ ส่วนใหญ่เป็นการพูดมากกว่าการเขียน เช่น
หรรอยจั่งฮู้ เซ็งเป็นบ้าเลย เรื่องนี้ซิล ๆ เป็นต้น

ตัวอย่างภาษาปาก

กินข้าวหรือยัง

บายดีนะ

แกละไปด้วยมัย

อย่ามาทำแสบแก้ว

เซ็งมากมาย

ตัวอย่าง

ภาษาปาก

“ในที่สุดก็ได้ยินคำพูดของคุณสักที มิน่าล่ะ ไตรๆ ก็บอกว่าคุณคือผู้เชี่ยวชาญ”
“ผมไม่ใช่คนดีเจ้สักเท่าไรไทรๆ ก็รู๊ และตอนนี้ผมก็ซ้กจะหมดความอดทนแล้วจ้กาย”
“รอแป๊บนึง เจ๊ยวก็ได้ตรวจแล้ว ใจเย็นจ้”

สรุปดังนี้

ภาษาปาก เป็นภาษาที่ใช้สำหรับการพูดคุยกับบุคคลสนิทสนม
อาจมีการใช้คำคะนอง คำภาษาถิ่น คำหยาบ คำแสลง เป็นต้น

ข้อใดไม่ใช้ระดับภาษาทางการ

๑. เมืองเพตรา ประเทศจอร์แดน เป็น ๑ ใน ๗ สิ่งมหัศจรรย์ของโลก
๒. เมืองเพตราเป็นนครโบราณกลางทะเลทรายที่เกิดขึ้นมากกว่า ๒,๐๐๐ ปี
๓. จุดเด่นของเมืองเพตราคือประสาทหินแกะสลัก (The Treasury) ที่สวยงาม
๔. เมื่อย่ำเท้าเข้าไปอีกไม่กี่กิโลก็จะเห็นเนินเขาสีชมพู ซึ่งจะทำให้เรารู้ซึ่งถึงความมหัศจรรย์ของโลก

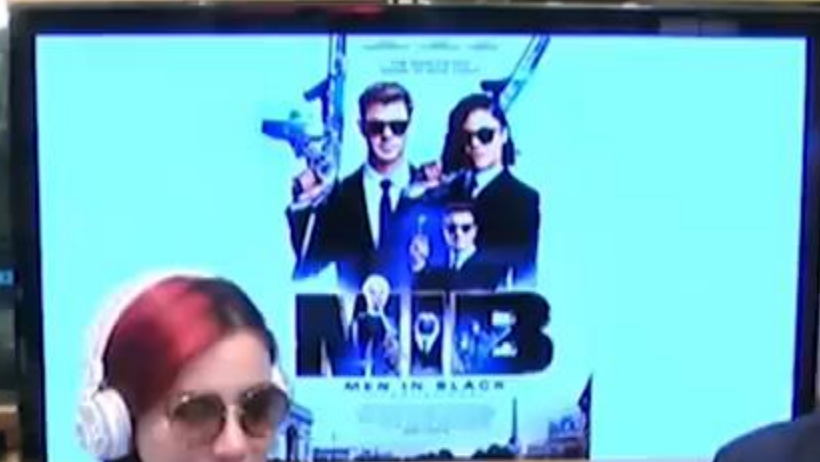
(O-NET, ๒๕๖๑)

ข้อใดใช้คำ ถูกความหมายและเหมาะสมกับบริบท

๑. ความเจริญรุกรานเข้ามาในพื้นที่การเกษตรของคลองลัดมะยม
๒. ผู้นำชุมชนจึงเปิดตลาดน้ำให้ชาวบ้านในอาณานิคมนั้นนำผลผลิตมาขาย
๓. ในตลาดมีข้าวของกระจุกกระจิบที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษวางขายทั่วไป
๔. ร้านค้าที่นี้กว่าร้อยละ ๘๐ จะขายของกินหลากหลายประเภท มีให้เลือกมากมายจนล้นตา

(O-NET, ๒๕๖๑)

ก็คือเรื่องอะคริบมันเกิดที่คลินิกเสริมความงามนี่ละครับ

ตัวอย่าง

ภาษาแบบแผน ภาษาที่เป็นทางการ	ภาษากึ่งแบบแผน ภาษากึ่งทางการ	ภาษาปาก ภาษาไม่เป็นทางการ
ข้าพเจ้า กระผม ดิฉัน	ผม ฉัน เรา	ผม ฉัน หลู กู
บิดา	คุณพ่อ	
มารดา	คุณแม่	แม่
	โรงเรียน	โรงเรียน
	ใบขับขี่	ใบขับขี่
หนังสือรับรอง	ใบรับรอง	ใบรับรอง

ตัวอย่าง

ภาษาแบบแผน ภาษาที่เป็นทางการ	ภาษากึ่งแบบแผน ภาษากึ่งทางการ	ภาษาปาก ภาษาไม่เป็นทางการ
	แสตมป์	แสตมป์
กรุงเทพมหานคร	กรุงเทพ ฯ	
	หัว	
		เผาศพ
ประทับตรา	ตีตรา	ตีตรา ป้มตรา
รับประทาน		
ดื่มสุรา		กินเหล้า ซัดเหล้า
อย่างนั้น อย่างนี้ อย่างไม่	อย่างนั้น แบบนี้	ยังงั้น ยังงี้ ยังไง

มาทำ
แบบฝึกหัด

ภาษาระดับทางการ

ภาษาระดับกึ่งทางการ

ภาษาปาก

.....มีเนื้อหาไม่จำกัดขอบเขตใช้คำคะนองได้

.....ใช้บรรยาย อภิปรายในที่ประชุมใหญ่
จำเป็นต้องใช้ศัพท์ทางวิชาการ

ภาษาระดับทางการ

ภาษาระดับกึ่งทางการ

ภาษาปาก

.....ใช้เปิดพิธี เปิดการประชุมอย่างเป็นทางการ

.....ใช้พูดคุย สนทนาในหมู่คนรู้จัก ส่วนใหญ่
มักเป็นภาษาหนังสือพิมพ์

ภาษาระดับทางการ

ภาษาระดับกึ่งทางการ

ภาษาปาก

.....ใช้คำสรรพนามที่แสดงความคุ้นเคยได้ แต่ต้องเป็นคำสุภาพ

.....การเขียนรายงานทางวิชาการ งานวิจัย ตำรา
ต้องการความถูกต้องเหมาะสมและสุภาพ

ภาษาระดับทางการ

ภาษาระดับกึ่งทางการ

ภาษาปาก

.....ไม่เน้นคำศัพท์ทางวิชาการ

แต่ยังคงความสุภาพของภาษาเอาไว้

ตอนที่ ๑

อ่านและระบุข้อความต่อไปนี้ว่าใช้ภาษาระดับใด

ตัวอย่าง

"บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนได้แผ่เสริมลงมาปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยและทะเลจีนใต้"

ภาษาระดับทางการ

๑. การเขียนแผนภาพโครงเรื่องจะสามารถทำให้เข้าใจรายละเอียดของเรื่องราวต่างๆ ได้มากขึ้น

ภาษาระดับทางการ

๒. "สวัสดิ์ค่ะ น้ันลูกสาวเธอใช้ไหม หน้าตาจิ้มลิ้ม เป็นอาหมวยเขี้ยว โตชั้นคงสวยงามน่าดู"

ภาษาปาก

๓. “ไซเฟอร์ตีนิผีซึ่งรถทัวร์จากหมอชิตมุ่งหน้าเชียงราย ฝนตกถนนลื่นไม่ระวัง ทำให้เกิดอุบัติเหตุ”

ภาษาปาก

๔. “ข้าพเจ้าทั้งหลายขอปฏิญาณตนว่า จักมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ และจะปฏิบัติงานด้วยความสุจริต”

ภาษาระดับทางการ

๕. คำว่า "กล้วยๆ" มีความหมายตามพจนานุกรมว่า ง่าย หรือง่ายมาก

ภาษาระดับทางการ

๖ "ขอเดชะ ใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทปกเกล้าปกกระหม่อม เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา อันเป็นปีมหามงคลนี้ ปวงข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลาย ขอพระราชทานพระบรมราชวโรกาส น้อมเกล้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล"

ภาษาระดับทางการ

๗. "ฉันขอแนะนำเชื่อว่า การนอนหลับเป็นการพักผ่อนที่ดีที่สุดสำหรับร่างกายของคนเรา เมื่อได้นอนเต็มที่ เราก็จะรู้สึกสดชื่น กระปรี้กระเปร่า อารมณ์ดี"

ภาษาระดับกึ่งทางการ

๘. “พวกเราต้องทนทุกข์ทรมานกับการบริหารจัดการน้ำที่ไม่เป็นล้นปะรด ปล่อยให้ น้ำท่วม ข้าวของเสียหาย ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลืออะไรเลย ต้องยอมรับชะตากรรม กันต่อไป”

ภาษาระดับกึ่งทางการ

๙. “อาจารย์ครับ ผมยังทำงานไม่เสร็จ ขอส่งวันพรุ่งนี้ได้ไหมครับ”

ภาษาระดับกึ่งทางการ

๑๐. “คุณหมอลครับ ผมป่วยเป็นอะไรก็ไม่รู้ ตั้งแต่เข้ามอเข้ามา ๓ ครั้งแล้ว”

ภาษาปาก

นักเรียนจะนำความรู้เรื่อง ระดับภาษา
ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

?

แล้วพบกันใหม่
ในชั่วโมงถัดไป

